

David en Goliath, onze kracht of die van God?

1 Samuël 17.32-49

Rev Dr Jos M. Strengholt

Arnhem-Nijmegen 2021

Het prachtige verhaal van David en Goliath is door veel christelijke vredesbewegingen gebruikt. David is een symbool geworden van kleine bewegingen die geloven in geweldloosheid tegenover het enorme militaire apparaat van de vijand.

Of hij staat symbool voor protestbewegingen die tegenover een machtig en onwrikbaar staatsapparaat staan.

De vijand is een reus, een Goliath, ja. Maar, zo luidt het argument, wij moeten hem niet bestrijden door zelf ook een Goliath te worden. Stop de wapenwedloop. Laten we zijn als David.

Kleine David. Onschuldig, zingend voor God met zijn kleine harp. Die lieve jongen die het monster tegemoet trad en door een puur wonder overwon.

Ik denk dat we, als we het Bijbelverhaal zo benaderen, een paar heel belangrijke aspecten missen. Aspecten die ons juist kunnen helpen om vandaag als christen te leven.

Ook wij hebben onze vijanden. We hebben te maken met problemen, en sommige daarvan zijn enorm. Zo groot als Goliath.

1. David wist dat hij Goliath kon verslaan

Waarom wist David dat hij Goliath kon verslaan? Hij was er buitengewoon zeker van.

Hij zei tegen Saul: "Laat niemand vanwege hem de moed verliezen; uw dienaar zal heengaan en met deze Filistijn vechten."

David had dus zelfvertrouwen. Hij was niet iemand die zei: "Ik kan niets; de Heere moet alles doen."

Toen koning Saul zei dat David te jong was en te weinig ervaring had in de strijd, antwoordde David niet: "Ik ben zwak, maar God zal het wel doen."

Nee. Als je leest wat David zegt, spreekt hij Saul juist tegen. 'Ik ben een herder, nota bene! Wij zijn sterke mensen.'

En hij wijst op zijn gevechten met leeuwen en beren. Om zijn schapen te beschermen had hij met die gevaarlijke dieren gevochten en ze gedood.

Dus waarom zou hij dan niet tegen deze Goliath kunnen vechten? 'Ik kan het. Ik kan hem verslaan.'

David's zelfvertrouwen was gebaseerd op ervaring. Hij was voor deze strijd getraind. Hij had dit soort dingen al eerder gedaan.

Ik heb veel christenen ontmoet die grote dromen hadden over wat ze wilden bereiken. Ze wilden graag een Goliath verslaan. Ze droomden van een grote bediening. En ze geloofden dat God hen daarbij zou helpen.

Grote dingen willen bereiken, grote vijanden willen overwinnen, obstakels uit de weg willen ruimen – dat is goed. God heeft dat verlangen in ons gelegd.

En als we dingen willen doen die God eren, is dat nog mooier.

David was diep geraakt omdat Gods eer werd aangetast. Hij zei: "Want wie is toch deze onbesneden Filistijn, dat hij de gelederen van de levende God durft te honen?"

Het ging om de eer van Gods Naam.

Wat zou het mooi zijn als wij allemaal grote dingen zouden ondernemen omwille van Gods Naam. Om grote dingen te bereiken voor Zijn Koninkrijk.

Maar als je iets groots wilt bereiken in je leven, iets dat veel groter is dan waar je nu staat, dan denk ik dat dat altijd op de een of andere manier verbonden moet zijn met je eerdere ervaring. Niet alleen met je geloof in wat God kan doen.

Wat heb je geleerd?
Welke talenten heb je?
Wie ben je?
Wat kun je?

David kende zijn eigen mogelijkheden. Hij was een getrainde vechter. Hij wist dat hij een leeuw of een beer kon doden. Daarom kon hij ook met vertrouwen dit enorme probleem aanpakken, tot eer van God.

Ook jij hebt je eigen talenten. Daar hoeft je niet bescheiden over te doen.

De uitdaging voor ons is dat we ons ten eerste laten motiveren worden door het verlangen om God te dienen.

En ten tweede dat we geen stap proberen te zetten die te groot voor ons is.

Onderschat jezelf niet.
Maar overschat jezelf ook niet.

Een juiste motivatie en een eerlijke kijk op jezelf zijn heel belangrijk in het christelijke leven.

Maar zei David niet dat hij op God vertrouwde om de overwinning te geven? Lijkt dat geen tegenspraak?

Was het nu Davids kracht en ervaring, of was het God Die hem liet winnen?

2. David vertrouwde erop dat God het zou doen

Ja, David vertrouwde erop dat God hem de overwinning zou geven. Hij zei: "De HEERE, Die mij gered heeft uit de klauw van de leeuw en uit de klauw van de beer, Die zal mij redden uit de hand van deze Filistijn."

En tegen de reus zei David:

"Ú komt naar mij toe met een zwaard, met een speer en met een werpspies, maar ik kom naar u toe in de Naam van de HEERE van de legermachten, de God van de gelederen van Israël, Die u gehoond hebt. Heden zal de HEERE u aan mij overleveren... opdat heel deze gemeente zal weten dat de HEERE niet verlost door zwaard of speer, want de strijd is van de HEERE. Hij zal u in onze hand geven." (HSV)

David beleed dat de Heere niet verlost door zwaard of speer. Sommigen zien Davids weigering om Sauls harnas te dragen in dat licht.

Maar volgens mij zegt het verhaal dat helemaal niet. David wees het harnas af omdat het hem hinderde in zijn bewegingen. Hij wilde een wapen gebruiken waarmee hij heel vaardig was en waarvoor hij zich vrij moest kunnen bewegen.

En het wapen dat David gebruikte was bepaald geen speelgoed. Hij gebruikte zijn slinger, waarmee hij jarenlang geoefend had.

In de meeste landen zijn katapulten tegenwoordig verboden, ook in Nederland, omdat ze dodelijke wapens kunnen zijn.

En de stenen die David uit de beek haalde waren levensgevaarlijk.

We zien tegenwoordig soms Palestijnen op televisie die bij confrontaties met Israëlische soldaten precies dezelfde oude methode gebruiken.

Krijg je met volle snelheid zo'n steen tegen je hoofd, dan ben je er geweest.

In het verhaal van David en Goliath zie ik dus een sterke David met een dodelijk wapen in zijn hand tegenover een sterke reus met een dodelijk zwaard.

Het echte verschil zat niet in de vaardigheden van de twee strijders. Ook niet in de kracht van hun wapens.

De werkelijke vraag was: Op welke God kun je vertrouwen voor de overwinning?

David zei: "De HEERE verlost niet door zwaard of speer, want de strijd is van de HEERE."

In het Oude Testament zien we vaak genoeg dat God Israël juist wél verlost met zwaarden en speren.

David zei niet dat hij maar een zwakke jongen was zonder talenten. Hij zei ook niet dat hij Goliath eenvoudig kon wegbidden. Hij zei dat de uitkomst van de strijd in Gods hand lag.

Net zoals de uitkomst van alles waar jij op hoopt en waarvoor jij werkt uiteindelijk in Gods hand ligt.

In jouw dagelijkse gevechten, in de bergen van problemen waar je voor staat, tegenover de vijanden die je tegenkomt, mag je op God vertrouwen.

Maar je moet ook zelf alles doen wat je kunt.
Gebruik de talenten die God je gegeven heeft.

David was getraind door zijn gevechten met leeuwen en beren.
David gebruikte het wapen dat hij het beste beheerste.
David droeg geen harnas omdat hij dan minder goed kon vechten.

En hij nam vijf stenen uit de beek.
Waarom vijf?
Waarom niet één?

Omdat David wist dat als hij de eerste keer miste, hij het opnieuw kon proberen.
En nog een keer.
Tot vijf keer toe.

Want vertrouwen op Gods aanwezigheid en hulp neemt onze eigen verantwoordelijkheid niet weg.

Wij moeten ons uiterste best doen om Hem te dienen en elke dag zo goed mogelijk te leven. Dat is hard werk.

3. Een dieper niveau van begrip

En daarmee kom ik bij een dieper begrip van onze werkelijkheid en van Gods werk in ons leven.

Vaak zien we Davids grote vechtkunst aan de ene kant en Gods zegen op Davids overwinning aan de andere kant, alsof dat twee uitersten zijn.

Maar dat zijn ze niet.
Ze overlappen elkaar.

Als christenen zijn we op veel manieren meegegaan in het proces van secularisatie.
We leven vaak alsof hier ons gewone leven is en daarboven ergens God.
God als de kers op de taart.
God als noodoplossing wanneer wij de werkelijkheid niet meer begrijpen.
God als het wonder wanneer artsen niets meer kunnen doen.
God als de extra hulp om ons examen toch nog te halen terwijl we niet goed geleerd hebben.

Maar God is geen extraatje.

Toen Hij de wereld schiep, maakte Hij alles als een uitdrukking van Zichzelf.

Zijn handschrift is overal zichtbaar.

Er is niets in jouw wereld, niets in jouw leven, dat niet op een geheimvolle manier met God verbonden is.

Onze wereld is niet God.
De natuur is niet goddelijk.
Maar alles is wel vervuld van Zijn zelfopenbaring, van Zijn aanwezigheid.

God is nooit afwezig.
De enige plaats waar God afwezig is, is de hel.

Maar in jouw dagelijkse leven is God overal om je heen.

Je ziet Zijn hand in de bomen, in de vogels, in de zon, de maan en de sterren, en zelfs in de zwarte gaten van het heelal. En het duidelijkst zie je Hem in andere mensen.

Daarom heeft alles wat wij doen met onze Heere God te maken.

Of we nu brood bakken, een marathon lopen, het huis schoonmaken of de auto repareren. Hij is erbij betrokken.

Alles staat in relatie tot Hem. In alles wordt Hij geprezen.

Wanneer je studeert, leert, werkt, zit uit te rusten of helemaal niets doet, leef je in Gods wereld.
En als je grote dingen wilt bereiken, geef je uitdrukking aan Gods natuur die in jou zichtbaar wordt.

Hij is de Schepper van alle dingen.
Als jij creatief bezig bent, volg je Zijn voetsporen.
Dus als je keihard studeert en vervolgens goede resultaten behaalt, dank je God dat Hij je geholpen heeft.

Jij hebt het gedaan.
En Hij heeft het gedaan.

Wanneer je een moeilijke taak hebt en die lukt goed, dan is dat dankzij God.
Hij heeft je laten slagen.

En zelfs wanneer de dingen niet gaan zoals je gehoopt had, is God niet op reis.
Hij is niet ver weg.
Hij is nog steeds heel dichtbij.
Dichtbij jou.
Dichtbij alles wat je gedaan hebt.

En daarvoor danken wij Hem.

David behaalde de overwinning op Goliath voor honderd procent omdat hij een getrainde vechter was.

Maar hij behaalde die overwinning ook voor honderd procent omdat God met hem was.

"Want in Hem leven wij, bewegen wij ons en bestaan wij."
Het leven is van Hem doordrongen, en met Hem, en dankzij Hem, kunnen we grote dingen doen.

Laten wij daarom hard werken.

Laten we oefenen.

Laten we groeien.

Laten we alles doen wat we kunnen om uit te blinken als kinderen van God.

En laten wij als kinderen van God bidden en verwachten dat onze Vader alles ten goede zal leiden.

+In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.